

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC740
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1253

datum uitspraak 13/03/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. J.C. van Oel, advocaat te Amersfoort,

te voldoen door:

de Congregatie Broeders van Huijbergen,
gevestigd te Huijbergen,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 a Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 17 december 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 30 juni 2015 met zaaknummer 2014W1253, waarin het seksueel misbruik gedeeltelijk gegrond is verklaard en met de brief van verweerder (binnengekomen op 3 juli 2015) waarin het advies van de Klachtencommissie d.d. 30 juni 2015 wordt overgenomen.

1.1.b Naar aanleiding van het gegrond verklaarde verzoek om herziening (ingediend door verzoeker bij brief d.d. 9 november 2015), heeft de Klachtencommissie de zaak opnieuw behandeld. Bij advies d.d. 24 juni 2016 heeft de Klachtencommissie het seksueel misbruik in zijn geheel gegrond verklaard. Bij brief van 28 juni 2016 heeft verweerder te kennen gegeven de gegrondverklaring geheel over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is op 21 juli 2016 door de griffie ontvangen.

1.3 Bij brief van 3 augustus 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Van Oel heeft de vermogensschade van verzoeker schriftelijk

onderbouwd bij brief van 25 oktober 2016. Verweerder heeft bij e-mailbericht van 31 oktober 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies na herziening van 24 juni 2016 (zoals vermeld onder 1.1. b) zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in dat advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker verbleef van [jaartal] tot [jaartal] in het [internaat]. Wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) was aldaar broeder en onderhield met een tractor de sportvelden van het internaat. In voornoemde periode is verzoeker door [aangeklaagde] seksueel misbruikt.

Verzoeker mocht op een woensdagmiddag in de maand mei een keer meerijden op de tractor met [aangeklaagde] en ook zelf sturen. [aangeklaagde] klemde verzoeker tussen zich in en terwijl verzoeker stuurde, begon [aangeklaagde] verzoeker seksueel te misbruiken. [aangeklaagde] maakte verzoekers broek open en zette de tractor stil in het bos. Vervolgens moest verzoeker de stijve penis van [aangeklaagde] vasthouden en diens ballen betasten. [aangeklaagde] betastte vervolgens ook verzoeker aan zijn geslacht en maakte trekkende bewegingen. [aangeklaagde] drong er na afloop bij verzoeker op aan dat hij moest zwijgen over hetgeen was gebeurd.

In de maand juni is verzoeker wederom door [aangeklaagde] misbruikt in een opslagruimte waar verzoeker onder het voorwendsel van het zoeken van tentstokken mee naar toe was gelokt. Het seksueel misbruik bestond er uit dat [aangeklaagde] verzoeker tegen een houten stellage aan duwde, de broek van verzoeker liet zakken, tegen verzoeker opreed en tussen de billen van verzoeker klaarkwam, hetgeen tot pijn heeft geleid bij verzoeker. In de periode daarna is verzoeker nogmaals in deze opslagruimte misbruikt, waarbij verzoeker tot vier keer toe [aangeklaagde] heeft moeten aftrekken tot deze klaarkwam. Ook betastte [aangeklaagde] verzoekers geslacht. Ook heeft verzoeker vier keer [aangeklaagde] oraal moeten bevredigen, waarbij laatstgenoemde drie maal in de mond van verzoeker klaar is gekomen. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik circa 10 jaar.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie (na herziening) zoals vermeld onder 1.1 b, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In voornoemd advies is de klacht van verzoeker in haar geheel gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdrager van [aangeklaagde] tot integrale overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van ongeveer 10 jaar;
- het misbruik heeft plaatsgevonden gedurende een periode van vier jaren;
- het misbruik bestond uit betasting van intieme delen over en weer, het moeten aftrekken van [aangeklaagde], het oprijden tegen verzoeker en daarbij klaarkomen door [aangeklaagde] tussen de billen van verzoeker en het vier keer oraal moeten bevredigen van [aangeklaagde], waarbij deze drie keer in verzoekers mond klaarkwam;
- het misbruik vond plaats in het internaat dat op dat moment 'thuis' was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad;
- het misbruik ging gepaard met een op verzoeker uitgeoefende dwang om te zwijgen.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Oel bij brief van 25 oktober 2016 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. Het standpunt van verzoeker laat zich als volgt samenvatten.

Het ernstige misbruik heeft zeer veel gevolgen gehad voor de persoonlijkheidsontwikkeling van verzoeker. Het feit dat verzoeker bang was zijn [familieleden] te verliezen, die wegens de slechte gezondheid van [familielid] naar [land] waren verhuisd, in combinatie met het verzoeker opgelegde gebod om te zwijgen, maakte dat verzoeker zijn [familieleden] niet over het misbruik durfde te vertellen. Ook heeft hij als kind ten gevolge van het seksueel misbruik dat hem werd aangedaan [verschillende stoornissen ontwikkeld]. Ook is hij onzeker en faalangstig geworden.

Hij kampt met depressies en extreme paniekaanvallen en trekt zich sterk terug in zijn eigen (veilige)wereldje. Deze klachten komen voort uit het hem aangedane seksueel misbruik.

Verzoeker is in verband met deze klachten sinds zijn jeugd tot op heden regelmatig onder behandeling (geweest) van psychologen en andere hulpverleners. Het misbruik heeft ook verstrekende gevolgen gehad voor het aangaan en onderhouden van relaties. Eveneens heeft het gevolgen gehad voor zijn functioneren op het gebied van werk. Hij heeft zich vaak wegens stress gerelateerde klachten ziek moeten melden en heeft meerdere keren een burn out gehad. Dit had mede te maken met de publicatie van het onderzoek van het rapport van de heer Deetman, waardoor alle herinneringen aan het misbruik bij verzoeker weer boven kwamen.

Periodes van werk wisselden zich af met periodes waarin verzoeker een [uitkering] ontving. Zijn dienstverband is op voorstel van de werkgever per juli [jaartal] beëindigd. Vanaf september [jaartal] ontvangt verzoeker een [uitkering].

Indien verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij wel een carrière hebben kunnen opbouwen en zijn gehele leven hebben gewerkt. Hij zou dan een minder grillig inkomensverloop hebben gehad.

Samenvattend stelt verzoeker dat er sprake is van vermogensschade van €444.314,15 bestaande uit gederfde inkomsten, verminderde pensioenopbouw en gemaakte medische kosten (ter hoogte van €6.601,15). Verzoeker wenst derhalve aanspraak te maken op de maximaal te adviseren compensatie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij e-mailbericht van 31 oktober 2016 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het hem aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de door verzoeker overgelegde stukken waaronder het eigen relaas van verzoeker blijkt dat verzoeker een moeilijke jeugd heeft gehad. Vanaf 4 of 5 jarige leeftijd heeft hij verbleven in internaten en tehuizen, waar hij zich verlaten, eenzaam en niet veilig heeft gevoeld. In die kwetsbare omstandigheid is verzoeker seksueel misbruikt door [aangeklaagde]. Blijkens de overlegde medische rapportages van verzekeringsartsen en het huisartsenjournaal is verzoeker meerdere keren met psychische klachten uitgevallen voor het werk, laatstelijk in [jaartal]. In [jaartal] heeft verzoeker mede in verband daarmee zijn werk verloren. Verzoekers [uitkering] is medio [jaartal] stopgezet, omdat hij voor [percentage] in staat geacht werd te kunnen gaan werken. Vanaf september [jaartal] ontvangt verzoeker een uitkering op grond van de [Wet] op bijstandsniveau.

4.6 Voor de Compensatiecommissie is voldoende aannemelijk geworden dat het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan heeft bijgedragen aan verzoekers psychische klachten en verzoekers vermogen om stabiel te functioneren op de arbeidsmarkt negatief heeft beïnvloed.

In alle overgelegde medische UWV-rapportages alsmede het huisartsenjournaal komt op indringende wijze naar voren dat verzoeker psychisch gebukt gaat onder het seksueel misbruik dat hem is aangedaan. Door de media-aandacht naar aanleiding van de Commissie Deetman zijn zijn psychische klachten verergerd, waardoor hij in [jaartal] uitviel voor zijn werk en uiteindelijk in [jaartal] zijn baan verloor. Zijn traumatisch misbruik-verleden heeft verzoeker verhoogd kwetsbaar gemaakt, aldus de Compensatiecommissie, ook al is verzoekers klachtenpatroon volgens de UWV-artsen niet te duiden als een psychiatrisch toestandsbeeld. Verzoeker leeft teruggetrokken, kampt met herbelevingen en PTSS-klachten, is bekend met vermijdende en ontwijkende persoonskenmerken en kampt met problemen in het aangaan van duurzame relaties of dit nu met een partner is of op het werkvlak, aldus het UWV. Dit beeld komt overeen met dat uit het overgelegde huisartsenjournaal.

Voor de Compensatiecommissie is op basis van het voorgaande aannemelijk geworden dat verzoekers verhoogde kwetsbaarheid onmiskenbaar mede is veroorzaakt door het hem aangedaan seksueel misbruik. De daardoor geleden en te lijden vermogensschade in de sfeer van inkomstenderving en gemiste pensioenopbouw dient voor vergoeding in aanmerking te komen. Dit geldt evenzo voor de door verzoeker gemaakte kosten voor therapie die voor zijn rekening zijn gebleven. De Compensatiecommissie zal de hoogte van de te adviseren compensatie voor geleden vermogensschade schattenderwijs vaststellen, omdat het lastig is die exact te berekenen. Immers, ook de omstandigheid van verzoekers slechte thuissituatie (in verband waarmee verzoeker door zijn ouders op jonge leeftijd uit huis is geplaatst) zal hebben bijgedragen aan verzoekers problematiek en dient bij de bepaling van de omvang van de te adviseren vermogensschade in ogenschouw te worden genomen. Dit zelfde geldt voor het feit dat verzoekers arbeidsgeschiktheid door het UWV in [jaartal] naar boven is bijgesteld, waardoor de mogelijkheid reëel is dat verzoeker (na een periode van herstel) in de toekomst weer loonvormende arbeid zal kunnen verrichten en meer zal kunnen verdienen dan op bijstandsniveau.

4.7 Naast een vergoeding wegens materiele vermogensschade, kan verzoeker uiteraard ook aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade (smartengeld). Er is sprake geweest van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' dat verzoeker in een kwetsbare situatie is aangedaan. Hij heeft daar destijds met niemand over durven spreken. Duidelijk is dat het seksueel van grote invloed is geweest op verzoekers ontwikkeling, het aangaan en onderhouden van relaties en zijn persoonlijk welzijn en functioneren. Al deze aspecten betreft de Compensatiecommissie bij de bepaling van de hoogte van de immateriële schadevergoeding.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €65.000,- voor zowel materiele als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.078,24 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €65.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €3.078,24 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 13/03/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter